

9. АНАЛИЗ НА ИНФОРМАЦИОННОТО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ

Настоящият анализ обхваща информационното обезпечаване по отношение вида, количеството и движението на отпадъците и дейностите по управлението им в Община Пловдив.

Анализът разглежда следните въпроси:

- Какви са изискванията на нормативната уредба във връзка със събиране и предоставяне на информация за отпадъците от страна на общината;
- Достатъчна ли е създадената организация в общината за събиране, обработване и предоставяне на информация, както във връзка с нормативните изисквания, така и за ефективни анализи и вземане на решения за управление на отпадъците;
- Основни изводи и препоръки.

За изготвяне на анализа са използвани:

Вътрешни документи – Устройствен правилник на Община Пловдив, отчети до ИАОС (вкл. тези на общинските предприятия), РИОСВ, данни от интернет страницата на ИАОС, НСИ, общинската наредба по чл.22 от ЗУО.

Национална нормативна уредба.

1. Нормативни изисквания за събиране и предоставяне на информация

Нормативните документи на национално ниво регламентират събирането на информация за отпадъците са ЗУО и Наредба № 1 от 4 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн. ДВ, бр. 51 от 20.06.2014 г.) (Наредбата)

Настоящият преглед е насочен към общината, явяваща се задължено лице по ЗУО и Наредбата, в обхвата на дейностите, които са в правмощията ѝ.

В Глава четвърта, раздел I на ЗУО са регламентирани изискванията за събиране на данни, водене на отчетни книги, изготвяне и предоставяне на отчети до ИАОС и РИОСВ.

Наредбата регламентира задължения (неизчерпателно) на:

- лицата, чиято дейност е свързана с образуване на производствени и/или опасни отпадъци, с изключение на отпадъците, образувани от домакинства, търговските и административните сгради;
- лицата, чиято дейност е свързана със събиране и транспортиране и/или събиране и съхраняване и/или третиране на производствени и/или опасни отпадъци;
- лицата, чиято дейност е свързана със събиране и транспортиране и/или събиране и съхраняване и/или третиране на битови и/или строителни отпадъци;
- регионални сдружения за управление на отпадъци.

Общините следва да предоставят информация чрез документи, които са определени с Наредбата и в наредбите по чл. 43, алинеи 4, 5 и 6 от ЗУО.

В Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив са регламентирани условия и ред, чрез които да се осигури информационно обезпечаване базата данни за дейностите по отпадъците.

2. Събиране и обработване на информацията в Община Пловдив

Основните направления на дейностите по управление на отпадъците в Община Пловдив:

- Предварително планиране;
- Последващо планиране;
- Договори и контрол по договорите;
- Събиране и транспортиране на отпадъци;
- Поддържане на чистотата на територията на Община Пловдив;
- Третиране и обезвреждане на отпадъци;
- Разделно събиране на масово разпространени отпадъци;
- Организация и контрол по изпълнение на дейности;
- Проучване, проектиране и изграждане на нови съоръжения;
- Рекултивация на депа.

Процесът по управление на отпадъците в община Пловдив се извършва от различни структурни звена в администрацията, районните администрации, общински предприятия, фирми и организации, на които е възложено извършването на дейности, свързани с управление на отпадъците.

Функции по управление на отпадъците имат:

- Дирекция "Екология и управление на отпадъците"
- Дирекция „Общинска икономика и здравеопазване“
- Дирекция „Местни данъци и такси“
- Дирекция „Финансова политика“
- Дирекция „Строителство, мрежи и съоръжения на техническата структура“
- Дирекция „Обществени поръчки“
- Дирекция „Устройство на територията“
- Дирекция „Правно-нормативно обслужване“
- Отдел „Административно- наказателна дейност“
- Пловдивски общински инспекторат
- Общинско предприятие „Чистота“
- Общинско предприятие „Градини и паркове“
- Районни администрации

В Община Пловдив се поддържат следните основни групи документи:

■ Програмни и планови документи:

Програма за опазване на околната среда на територията на Община Пловдив 2014-2020 г. и Методика за мониторинг и контрол по изпълнение на същата; Програма за управление на

отпадъците на територията на Община Пловдив 2014-2020 г. и Методика за мониторинг и контрол по изпълнение на същата; Програма за управление на Община Пловдив за 2015-2019 г.; План-сметки за поддържане на чистотата, сметосъбирането и сметоизвозването за съответната година; Годишни програми за дейностите свързани със събирането и извозване на отпадъците; Програми за мониторинг на процесите в Общинско предприятие „Чистота“, Манипулационни планове на Общинско предприятие „Градини и паркове“ и др.

▪ **Други документи:**

Решения на Общински съвет-Пловдив; документи свързани с определяне цени на услуги и такси на територията на общината; заповеди на Кмета на Община Пловдив; договори сключени между Община Пловдив и Организации по оползотворяване на масоворазпространени отпадъци; договори с лица изпълняващи дейности по поддържане на чистотата, събиране и извозване на отпадъците, договори с оператори на инсталации за третиране на отпадъци и др.

Във връзка с по-горе описаното в общината постъпват отчети, справки, графици и др. Същите са ежемесечни – например организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки имат ангажимент да отчетат събраните, сепарирани и предадени на краен преработвател отпадъци от опаковки и депонираните количества нерестицируем отпадък, както и до края на текущия месец да представят график за обслужване на цветните контейнери за следващия месец; справките за отчитане на количествата отпадъци за третиране в инсталации постъпват ежемесечно или на всеки петнадесет дни (в зависимост от изискванията по сключените договори, и в електронен вид); на шестмесечие се получават справки за останалите потоци МРО; за всички потоци отпадъци се получава годишен отчет; справки се съставят периодично и при необходимост. В целия процес по управление на отпадъците постъпващата информация се обработва във вида, необходим за изготвяне на отчет съгласно нормативната база, програмните документи на Община Пловдив и не на последно място за извършване на мониторинг на процесите и извършване на предварително и последващо планиране на дейностите.

▪ **Регистри:**

Публичен регистър на площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаса и стъкло, съгласно разпоредбите на чл. 19, ал. 3, т. 14 от ЗУО, вкл. площадките за безвъзмездно предаване на разделно събраните отпадъци от домакинствата по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО;

Вътрешен регистър на фирмите, извършващи дейности с отпадъци, притежаващи документи по чл.35 от ЗУО, издадени от РИОСВ-Пловдив;

Вътрешен регистър на договорите, сключени във връзка с приемане за третиране на отпадъци в инсталациите, на които Община Пловдив е оператор;

Вътрешен регистър на издадените доклади за основно охарактеризиране на отпадъците, които могат да бъдат обезвредени чрез депониране;

Използват се програмни продукти за регистриране на постъпващите отпадъци на инсталациите за третиране, които отразяват данните в кантарната бележка издадена на всеки автомобил;

Всички регистри се актуализират своевременно.

Информацията съдържаща данни за отпадъците постъпва в Община Пловдив, като основна функция за събиране, систематизиране и анализ на информация, свързана с управление на отпадъците в Община Пловдив има Дирекция „Екология и управление на отпадъците“.

Пловдивски общински инспекторат събира и обработва данни в резултат на контролната дейност, която извършва. В ОП „Чистота“ се събират и обработват данни за транспортираните от предприятието отпадъци, протоколи за извършен контрол по договора по ЗОП с дружеството, извършващо дейности по събиране и транспортиране на отпадъци и поддържане на чистотата (въведена е GPS-система за проследяване на специализираната техника) и т.н.

Други дирекции и отдели, които изпълняват функции, свързани с отпадъците, поддържат различни информационни бази данни, необходими за конкретните функции, които изпълняват.

Наличната информация в различните звена е организирана по начин, който не винаги позволява сравнителен анализ на първичните данни, което налага обработването им.

Обратна връзка със заинтересованите страни – граждани и фирми, както и набирането на предложения и коментари, се извършва чрез анкетни проучвания извършвани периодично - ежегодно от ОП „Чистота“ и индицентно от дирекция „Екология и управление на отпадъците“.

Използват се публични данни на МОСВ, ИАОС, НСИ, РИОСВ, ЕАОС и други източници.

Практически липсва единна информационна система за управление на отпадъците, която да обхваща и стандартизира целия процес по управление на отпадъците и на база на първичната информация да осигурява контрол и отчетност на всички етапи от процесите, да служи за изготвяне на качествени анализи въз основа на достоверна информация, за планиране и вземане на управленски решения.

3. Изводи и препоръки

- ❖ Информация във връзка с управлението на отпадъците в община Пловдив се събира от различни звена в административната структура на общината, в т.ч. общински предприятия, Пловдивски общински инспекторат, районни администрации.
- ❖ Наличната информация в общината е организирана по начин, който не винаги позволява сравнителен анализ на данните – базата данни се поддържа във формат свързан с конкретната необходимост на съответното звено. Използването на данните изисква обработване на информацията и съпоставянето ѝ с други източници.

- ❖ Необходимо е усъвършенстване на системата за набиране на качествена информация за управление на отпадъците чрез организиран мониторинг на процесите.
- ❖ Препоръчително е да се изгради единна информационна система за управление на отпадъците, която да обхваща и стандартизира целия процес по управление на отпадъците и на база на първичната информация да осигурява контрол и отчетност на всички етапи от процесите, да служи за изготвяне на качествени анализи въз основа на достоверна информация, за планиране и вземане на управленски решения.